

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 22/2007

Kvörtun Vífilfells ehf. vegna notkunar á orðunum „hitaeiningasnauður“ og „kolvetnasnauður“ í tengslum við kynningu á vörunni Kristall Plús

I.

Erindið

Neytendastofu barst erindi, dags. 25. september 2006, frá Árna Hrafni Gunnarssyni hdl., f.h Vífilfells hf., þar sem kvartað er yfir auglýsingum Ölgerðarinnar Egils Skallagrímssonar ehf. á bragðbætta kolsýrða vatnsdrykknum Kristali Plús. Telur kvartandi auglýsingarnar varða við 5. og 6. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins.

Í erindinu segir að í auglýsingum Ölgerðarinnar segi að Kristall Plús sé hitaeininga- og kolvetnasnautt kolsýrt bergvatn. Kvartandi telji hins vegar að fullyrðingarnar séu rangar eða villandi og til þess fallnar að hafa áhrif á eftirspurn. Miðað við sams konar eða sambærilegar vörur sé Kristall Plús hitaeininga- og kolvetnabættur. Sams konar eða sambærileg vara sé bragðbætt kolsýrt vatn sem að jafnaði innihaldi 0 kcal á hverja 100 ml en Kristall Plús innihaldi hins vegar 17 - 22,8 kcal á hverja 100 ml. Til samanburðar innihaldi hefðbundnir gosdrykkir að jafnaði 40 kcal á hverja 100 ml.

Kvartandi telur að Kristall Plús sé bragðbætt kolsýrt vatn, og því hitaeininga- og kolvetnabætt miðað við sambærilegar vörutegundir. Varan sé seld með vörumerkinu Kristall sem markaðssett sé sem leiðandi á vatnsmarkaði. Umbúðirnar bendi til þess að um sé að ræða bragðbætt kolsýrt vatn þar sem notuð sé sama flaska og fyrir Kristal, merkingarnar séu sambærilegar sem og liturinn á drykknum. Kynning vörunnar gangi út frá því að um sé að ræða bragðbætt kolsýrt vatn þar sem fram komi í kynningarefni að um sé að ræða sóðavatnsdrykk sem aðgreini sig frá öðrum slíkum með tilteknum hætti. Þá spili hreint vatn mikilvægt hlutverk í auglýsingum.

Er fullyrðingu Ölgerðarinnar, þess efnis að í kynningu á Kristal Plús felist ekki að drykkurinn innihaldi minna magn af hitaeiningum og kolvetnum en aðrir drykkir, mótmælt sem rangri. Mat á því hvort ákveðinn drykkur innihaldi lítið eða mikið magn af hitaeiningum eða kolvetnum, hlutlægt séð, fari þannig fram að viðkomandi drykkur sé borinn saman við sambærilega drykki.

3.

Með bréfi, dags. 1. nóvember 2006, var Ölgerðinni gefinn kostur á að koma að frekari athugasemdum. Svar Ölgerðarinnar er dagsett 21. nóvember 2006.

Lögð er áhersla á að kynning á Kristal Plús hafi ekki miðast við að kynna hann sem hitaeiningasnaudan drykk til samanburðar við einhvern tiltekinn drykk. Framsetningin sé með þeim hætti að kynntur sé nýr valkostur á drykkjamarkaði sem sé bragðbættur og hitaeiningasnaður og geti því komið í stað drykkja sem innihalda yfir 40 - 60 kcal. Vegna þess úrvals drykkja sem neytendum standi til boða í verslunum verði að bera Kristal Plús saman við það framboð sem sé almennt á drykkjum.

Í svarinu er krafa kvartanda skilin á þann átt að til þess að kalla megi drykk snauðan af efnum verið hann að innihalda minna af þeim efnum en samanburðardrykkur. Er þá bent á að með þeim skilningi væri óheimilt að kynna „diet“ drykki sem sykurskerta þar sem allir slíkir drykkir væru sykurskertir.

Framsetning Kristals Plús sé með þeim hætti að hann sé drykkur þar sem búið sé að bæta við bætiefnum og meira bragði. Því sé ekki hægt að bera drykkinn saman við Kristal og Topp.

4.

Með bréfi Neytendastofu, dags. 23. nóvember 2006, var málsaðilum tilkynnt að gagnaöflun væri lokið. Bréfinu fylgdi listi yfir gögn málsins.

Með bréfi, dags. 14. maí 2007, var málsaðilum tilkynnt að enn væru fyrirsjáanlegar tafir á málinu vegna fjölda mála hjá stofnuninni.

III.

Niðurstaða.

1.

Í máli þessu kvartar Vífilfell ehf. yfir notkun Ölgerðarinnar Egils Skallagrímssonar ehf. á orðunum „hitaeiningasnauður“ og „kolvetnasnauður“ í tengslum við kynningu á vörunni Kristall Plús.

Í umkvörтуðum kynningum segir að Kristall Plús sé hitaeininga- og kolvetnasnautt kolsýrt bergvatn. Að mati Vífilfells brýtur kynningin í bága við 5. og 6. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins enda sé þessi fullyrðing villandi og standist ekki samanburð við sambærilega drykki. Kristall Plús innihaldi fleiri hitaeiningar og kolvetni en aðrir sambærilegir drykkir, þ.e. bragðbætt kolsýrt vatn.

Ölgerðin heldur því fram að bera verði Kristall Plús saman við það almenna framboð sem neytendur standi frammi fyrir í verslunum. Kristall Plús innihaldi mun minna af hitaeiningum og kolvetnum en gosdrykkir og því sé þeim heimilt að kynna drykkinn sem hitaeininga- og kolvetnasnauðan.

2.

Í erindinu er vísað til 5. og 6. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins.

Í 5. gr. laganna er um það fjallað að óheimilt sé að hafast nokkuð það að sem brýtur í bága við góða viðskiptahætti í atvinnustarfsemi eins og þeir eru tíðkaðir eða eitthvað það sem óhæfilegt er gagnvart hagsmunum neytenda. Ákvæðið er almenn vísiregla að því er varðar viðskiptasiðferði og er ætlað að stuðla að góðum siðum í viðskiptum. Af ákvæðinu má ráða að í atvinnustarfsemi verði fyrirtæki að virða tiltekin siðferðileg gildi og viðhafa góða viðskiptahætti gagnvart keppinautum sínum og neytendum. Mat á því hvaða viðskiptahætti skuli viðurkenna og hverja ekki er lagt í hendur Neytendastofu og dómstóla.

Í 1. mgr. 6. gr. laganna segir:

„Óheimilt er að veita rangar, ófullnægjandi eða villandi upplýsingar í auglýsingum eða með öðrum hætti eða beita öðrum líkum viðskiptaaðferðum sem sama marki eru brenndar, enda séu upplýsingar

Þessar og viðskiptaaðferðir fallnar til að hafa áhrif á eftirspurn eða framboð vara, fasteigna, þjónustu eða annars þess sem haft er á boðstólum í atvinnustarfsemi sem lög þessi taka til. “

Samkvæmt ákvæðinu tekur það ekki einungis til auglýsinga í þröngri merkingu heldur einnig annarra upplýsinga sem fyrirtæki veita um vöru sína, til dæmis á vefsíðum sínum.

Í máli þessu er kvartað yfir því að Kristall Plús sé kynntur sem hitaeininga- og kolvetnasnauður drykkur en borinn saman við aðra kolsýrða bragðbætta vatnsdrykki sé hann það ekki. Kemur því til skoðunar við hvaða drykki Kristall Plús er borinn saman í kynningu Ölgerðarinnar.

3.

Kristall Plús er hluti af Kristal línu Ölgerðarinnar og er á vefsíðu fyrirtækisins flokkaður með vatnsdrykkjum, sem sé svar Ölgerðarinnar við auknum kröfum neytenda um úrval af hollum drykkjum.

Að mati Neytendastofu vísa nafn sem og útlit og litur Kristals Plús til þess að drykkurinn sé sambærilegur við Kristal sem kynntur er sem kolsýrt hitaeiningasnautt vatn. Gefur nafnið til kynna að einhverju hitaeiningasnauðu bragðefni sé bætt við hinn hefðbundna Kristal, Kristall Plús. Er það því mat Neytendastofu að samskonar eða sambærilegir drykkir Kristals Plús séu kolsýrt vatn, með eða án hitaeiningasnauðs bragðbætis.

Neytendastofa bendir á að skv. 1. mgr. 36. gr. reglna nr. 588/1993 um merkingar, auglýsingar og kynningu matvæla er heimilt að nota hugtökin skert eða létt þegar innihald þess efnis eða orku er skert um 25% eða meira af hefðbundnu magni í samskonar eða sambærilegri vöru.

Í gögnum málsins hefur komið fram að Kristall Plús innihaldi töluvert meira af hitaeiningum sem og kolvetnum en aðrir kolsýrðir vatnsdrykkir og fær kynning Ölgerðarinnar þess efnis að drykkurinn sé hitaeininga- og kolvetnasnauður því ekki staðist.

Með vísan til framangreinds telur Neytendastofa að kynning Ölgerðarinnar á Kristal Plús sem hitaeininga- og kolvetnasnauðum drykk, sem og staðhæfing þess efnis á flöskumerkingum, sé ekki í samræmi við góða viðskiptahætti, sbr. 5. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins. Þá sé kynningin villandi fyrir neytendur, sbr. 1. mgr. 6. gr. laganna.

IV.

Ákvörðunarorð:

„Með kynningu Ölgerðarinnar Egils Skallagrímssonar hf. Grjóthálsi 7–11, Reykjavík, á Kristal Plús þess efnis að drykkurinn sé hitaeininga- og kolvetnasnauður brýtur fyrirtækið gegn ákvæðum 5. gr. og 1. mgr. 6. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins.

Með vísan til 2. mgr. 16 gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins bannar Neytendastofa Ölgerðinni Agli Skallagrímssyni ehf. að kynna Kristal Plús sem hitaeininga- og kolvetnasnauðan.

Bannið tekur gildi við birtingu ákvörðunarinnar. Verði ekki farið að banninu mun viðurlögum laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins verða beitt.“

Neytendastofa, 26. nóvember 2007